

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 237.036 van 16 januari 2017  
in de zaken A. 216.817/XIV-36.633  
A.216.889/XIV-36.648**

In zake: I. + II.  
1. Johan DE MEY  
2. Kristien BERBEN  
beiden woonplaats kiezend te 2600 Antwerpen (Berchem)  
Bacchuslaan 11

tegen:

I. + II.  
de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door  
de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale  
fraude  
Rechtskundige dienst FOD Financiën  
North Galaxy – Toren B, 26ste verdieping  
met kantoren te 1030 Brussel  
Koning Albert II-laan 33, bus 15  
alwaar woonplaats wordt gekozen

-----

*I. Voorwerp van het beroep*

1.1. Het beroep, ingesteld op 20 augustus 2015, strekt tot de nietigverklaring van de “beslissing van de ‘Beroepscommissie Onbeperkt uitstel van de invordering van Directe Belastingen’ (lees: van 5 mei 2015), in een eerste beslissing vastgesteld op 12 maart 2015 door de Federale Overheidsdienst Financiën ‘Regionaal Invorderingscentrum Antwerpen I’, nadien foutief vastgesteld door de bovenvermelde Beroepscommissie op 19 mei 2015 -ontvangen op 20 mei 2015-, en tenslotte definitief niet meer voor beroep vatbaar verklaard op 29 juli 2015 (ontvangen op 3 augustus 2015)”. (zaak A. 216.817/XIV-36.633 (hierna: de zaak *sub I*)).

1.2. Het beroep, ingesteld op 8 september 2015, strekt tot de nietigverklaring van de “beslissing in verband met het ‘Onbeperkt uitstel van de invordering van Directe Belastingen’, vastgesteld op 12 maart 2015 door de Federale Overheidsdienst Financiën ‘Regionaal Invorderingscentrum Antwerpen I’, Juridische Dienst”. (zaak A. 216.889/XIV-36.648 (hierna: de zaak *sub* II)).

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft in beide zaken een memorie van antwoord ingediend die aan de verzoekers ter kennis werden gebracht op respectievelijk 9 december 2015 en 11 december 2015.

De verzoekers hebben in de zaak *sub* II een memorie van wederantwoord ingediend.

In de zaak *sub* I, heeft de hoofdgriffier op respectievelijk 29 februari 2016 en 19 februari 2016 op verzoek van het aangewezen lid van het auditoraat aan de verzoekers en de verwerende partij de mededeling ter kennis gebracht, bedoeld in artikel 14*bis*, § 1, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ (hierna: algemene procedure-regeling).

Naar aanleiding van die kennisgeving hebben de verzoekers in de zaak *sub* I een schriftelijk stuk ingediend waarin zij vragen om beide zaken samen te voegen.

In de zaak *sub* II heeft auditeur Alexander Van Steenberge een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van de algemene procedureregeling.

De partijen in beide zaken zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Attaché Dedeli Selim, die verschijnt voor de verwerende partij in beide zaken, is gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft in beide zaken een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. Bij brief van 26 september 2014 dienen de verzoekers bij de Gewestelijke Directie der Belastingen Antwerpen I een verzoekschrift in tot het bekomen van onbeperkt uitstel van de invordering van directe belastingen. Het betreffen belastingsschulden voor de aanslagjaren 1988 tot 1994 en 1996 tot 1997, voor een bedrag van 1.961.498,47 euro, vermeerderd met de intresten en kosten.

3.2. Na negatief advies van de Ontvanger van het Kantoor Antwerpen 14 van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering van de Federale Overheidsdienst Financiën op 3 februari 2015, beslist de gewestelijk directeur van het Regionaal Invorderingscentrum Antwerpen I op 12 maart 2015 om geen gunstig gevolg te geven aan het verzoek tot onbeperkt uitstel van de invordering van de directe belastingen. Wel wordt besloten om aan de verzoekers onder bepaalde voorwaarden en rekening houdend met hun feitelijke vermogenstoestand en de bijzondere omstandigheden waarin zij verkeren, vrijstelling te verlenen van de nalatigheidsintresten.

Dit is de in de zaak *sub II* (A.216.889/XIV-36.648) bestreden beslissing.

3.3. Bij brief van 3 april 2015 stellen de verzoekers tegen de beslissing van 12 maart 2015 van de gewestelijk directeur administratief beroep in bij de Beroepscommissie onbeperkt uitstel van de invordering van de directe belastingen.

3.4. Op 5 mei 2015 hervormt de Beroepscommissie onbeperkt uitstel van de invordering van directe belastingen de in eerste aanleg genomen administratieve beslissing. Er wordt aan de verzoekers een onbeperkt uitstel van de invordering van directe belastingen verleend voor bepaalde aanslagen onder bepaalde voorwaarden, waaronder de onmiddellijke betaling van 300.000 €.

Deze beslissing wordt aan de verzoekers meegedeeld op 19 mei 2015.

Dit is de in de zaak *sub I* (zaak A. 216.817/XIV-36.633) bestreden beslissing.

3.5. Met een e-mail van 20 mei 2015 vragen de verzoekers om nader te worden ingelicht met betrekking tot de draagwijdte van die beslissing en met een brief van 29 juli 2015 delen zij mee met die beslissing niet akkoord te kunnen gaan.

3.6. Op 29 juli 2015 deelt de Beroepscommissie mee dat haar beslissing van 5 mei 2015 “definitief” is.

#### *IV. Samenhang*

4. De zaken nrs. A. 216.817/XIV-36.633 (*sub I*) en A. 216.889/XIV-36.648 (*sub II*) worden wegens samenhang gevoegd.

*V. Toepassing van artikel 14bis, § 1, van de algemene procedureregeling in de zaak sub I (A. 216.817/XIV-36.633)*

*Beoordeling*

5. Naar luid van artikel 21, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, stelt de Raad van State het ontbreken van het vereiste belang vast als de verzoekende partijen de termijn voor het toesturen van de memorie van wederantwoord niet eerbiedigen.

Bij het versturen aan de verzoekers van een kopie van de memorie van antwoord heeft de hoofdgriffier melding gemaakt van het genoemde artikel 21, tweede lid, van de wetten op de Raad van State en van artikel 14bis, § 1, van de algemene procedureregeling.

De verzoekers hebben geen memorie van wederantwoord aan de griffie toegestuurd binnen de termijn van zestig dagen gesteld in artikel 7 van de algemene procedureregeling.

6. In reactie op de door de hoofdgriffier ter kennis gebrachte mededeling, bedoeld in artikel 14bis, § 1, van de algemene procedureregeling dienen de verzoekers op 10 maart 2015 (alsnog) een schriftelijk stuk in waarin zij stellen “[h]iermee bezorgen wij u ... een memorie van wederantwoord inzake ons verzoekschrift tot nietigverklaring d.d. 20/08/2015 over de beslissing van de ‘Beroepscommissie Onbeperkt uitstel van de invordering van Directe Belastingen’”. Zij vragen daarin ook om beide zaken samen te voegen.

Het betreft met andere woorden hun memorie van wederantwoord ingediend in de zaak *sub II* (A. 216.889/XIV-36.648). Dit stuk is geen stuk dat in de algemene procedureregeling is voorzien. Het kan niet worden beschouwd als een tijdig ingediende memorie van wederantwoord in de zaak *sub I*, noch kan erin een verzoek worden gezien om te worden gehoord.

Het stuk wordt uit het debat gelaten.

7. Krachtens het voormelde artikel 21, tweede lid, dient te worden vastgesteld dat het vereiste belang ontbreekt om de gevorderde vernietiging te verkrijgen.

*VI. Onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep in de zaak sub II (A. 216.889/XIV-36.648)*

*Standpunt van de partijen*

8. De verwerende partij werpt een exceptie op die steunt op de artikelen 413<sup>quinquies</sup> WIB 92 en 14, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gelezen in samenhang. Die bepalingen leiden tot de niet-ontvankelijkheid van een annulatieberoep tegen een beslissing van de gewestelijke directeur van het Regionaal Invorderingscentrum te Antwerpen I omdat tegen deze beslissing een georganiseerd beroep open staat bij de Beroepscommissie onbeperkt uitstel van de invordering van de directe belastingen dat eerst moet worden uitgeput wat te dezen ook is gebeurd. De devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep brengt mee dat de beslissing na beroep in de plaats komt van de eerste beslissing waardoor bijgevolg enkel de beslissing van de Beroepscommissie onbeperkt uitstel van de invordering van directe belastingen kan worden aangevochten bij de Raad van State.

9. De verzoekers voeren hiertegen geen verweer.

*Beoordeling*

10. Indien blijkt dat de bestreden administratieve rechtshandeling geen in laatste aanleg genomen beslissing is, is het annulatieberoep niet-ontvankelijk *ratione materiae*. Een door de wet georganiseerd administratief

beroep moet rechtsgeldig worden uitgeput vooraleer op ontvankelijke wijze een annulatieberoep bij de Raad van State kan worden ingesteld. Onder een georganiseerd administratief beroep moet worden verstaan een beroep dat ertoe strekt de genomen beslissing te doen intrekken, wijzigen of vernietigen en waarbij het actief bestuur tot wie het beroep gericht is, verplicht is te antwoorden krachtens een duidelijke normatieve tekst die de beroepsvorm organiseert. In het kader van een georganiseerde beroepsprocedure zal het bestuur aan de zaak een nieuw onderzoek moeten wijden waarbij rekening wordt gehouden met de ingediende bezwaren. Zodoende komt door de devolutieve werking van het georganiseerd beroep de na uitputting van het beroep genomen beslissing in de plaats van de oorspronkelijke beslissing en is dit de uiteindelijk voor de Raad van State aanvechtbare eindbeslissing. Wanneer de wet voorziet in een georganiseerd administratief beroep, kan in principe enkel tegen de in laatste aanleg genomen beslissing een annulatieberoep worden ingesteld. De in eerste aanleg genomen beslissing heeft immers geen rechtsgevolgen meer.

11. Te dezen blijkt uit de toepasselijke rechtsregels omtrent de procedure over het onbeperkt uitstel van de invordering van directe belastingen dat de wetgever een administratief beroep organiseert tegen de beslissing van de directeur der belastingen. Artikel 413<sup>quinquies</sup> WIB 92 bepaalt:

“§ 1. De directeur der belastingen doet uitspraak bij gemotiveerde beslissing binnen de zes maanden na de ontvangst van het verzoek.

Zijn beslissing wordt ter kennis gebracht van de verzoeker bij ter post aangetekende brief.

§ 2. Ze kan, binnen de maand van de kennisgeving, het voorwerp uitmaken van een beroep bij een commissie samengesteld uit ten minste twee en ten hoogste vier directeurs der belastingen aangewezen door de minister die de Financiën onder zijn bevoegdheden heeft, onder het voorzitterschap van de ambtenaar die de leiding heeft over de diensten belast met de invordering van de inkomstenbelastingen, of zijn afgevaardigde.

Er wordt een ontvangstbewijs van uitgereikt aan de eiser met vermelding van de datum van ontvangst van het beroep.

De commissie doet uitspraak bij gemotiveerde beslissing binnen de drie maanden na de ontvangst van het beroep.

De beslissing van de commissie is niet vatbaar voor beroep. Ze wordt ter kennis gebracht van de eiser per aangetekende brief.”

In de voorliggende zaak werd het administratief beroep uitgeput.

Bij brief van 3 april 2015 hebben de verzoekers administratief beroep ingesteld tegen de in de zaak *sub II* bestreden beslissing van 12 maart 2015. Op 5 mei 2015 heeft de Beroepscommissie, waarvan sprake in artikel 413*quinquies*, § 2, WIB 92, een nieuwe beslissing genomen waarbij de in de zaak *sub II* bestreden beslissing van 12 maart 2015 wordt hervormd. De in de zaak *sub I* bestreden beslissing van 5 mei 2015 is derhalve gelet op de devolutieve werking van het georganiseerd beroep in de plaats gekomen van de in de zaak *sub II* bestreden beslissing waardoor deze beslissing geen rechtsgevolgen meer heeft.

12. De exceptie is gegrond.

#### *VII. Vordering tot herstelvergoeding in de zaak sub II (A.216.889/XIV-36.648)*

13. In hun in de zaak *sub II* ingediende memorie van wederantwoord stellen de verzoekers, met uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 11*bis* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dat omwille van “de herhaalde schending van de [door hen ingeroepen] rechtsregels een herstelvergoeding [dient] te worden toegekend”. Zij voegen daaraan toe - wat veeleer verwijst naar de buitengewone herstelvergoeding bedoeld in artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State - dat “door de herhaalde schending van de [door hen ingeroepen] rechtsregels de Raad van State, bij wege van arrest uitspraak [zal] dienen te doen, met inachtneming van alle omstandigheden van openbaar en particulier belang, over de eisen tot herstelvergoeding voor buitengewone, morele of materiële schade, veroorzaakt door een administratieve overheid”.

14. De Raad van State is in beginsel niet bevoegd om kennis te nemen van een vordering tot schadevergoeding, tenzij het een eis tot herstelvergoeding wegens buitengewone schade betreft (artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State) of een eis tot schadevergoeding tot

herstel ten laste van de steller van de handeling (artikel 11*bis* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State).

Te dezen is hoe dan ook niet voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van de voornoemde artikelen 11 en 11*bis* van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aangezien de vordering van de verzoekers noch betrekking heeft laat staan dat de verzoekers dit zouden aantonen of aannemelijk maken - op een buitengewone schade veroorzaakt door een administratieve overheid in de zin van het genoemde artikel 11; een verzoek tot schadevergoeding tot herstel als bedoeld in het genoemde artikel 11*bis* komt bovendien maar aan de orde indien in het arrest dat uitspraak doet over de gevorderde nietigverklaring een onwettigheid wordt vastgesteld. Aangezien het in de zaak *sub* II ingestelde beroep tot nietigverklaring als onontvankelijk wordt verworpen en de Raad bijgevolg niet tot een vaststelling van onwettigheid komt, kan van de toekenning van een schadevergoeding geen sprake zijn.

## **BESLISSING**

- 1. De zaken nrs. A. 216.817/XIV-36.633 en A. 216.889/XIV-36.648 worden gevoegd.**
- 2. De Raad van State verworpt het beroep in beide zaken.**
- 3. De verzoekers worden in beide zaken verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 800 euro, elk voor de helft.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien januari tweeduizend zeventien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Kaat Leus  
bijgestaan door  
Johan Pas,

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,  
griffier.

**De griffier**

**De voorzitter**

**Johan Pas**

**Kaat Leus**